

TUPAKOINTIKIELTOJEN VALVONTA PROJEKTI

Lähtötilanne

Tupakkalain uudistettiin vuonna 2022. Tehdyssä muutoksessa laajennettiin yleisiä tupakointikieltoja niin että ne koskevat myös yleisiä leikkikenttiä. Muutoksen myötä tupakointi kiellettiin yleisillä leikkikentillä. Yleisesti ottaen tupakointikieltojen tarkoituksena on suojella väestöä ympäristön tupakakan savun aiheuttamilta terveyshaitoilta.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys valvoo toimialueellaan tupakointikieltojen ja rajoituksista annettujen säännösten noudattamista.

Uudistetun lain mukaan ulkoalueiden haltijan on asetettava näkyville tupakointikiellon osoittavat opasteet. Opasteiden on oltava sisällöltään yksiselitteisiä ja kooltaan ja sijoittelultaan sellaisia, että ne ovat tiloihin saapuvien ja siellä oleskelevien helposti havaittavissa.

Lain 80 § on myös säädetty, että Jos joku rikkoo tupakointikieltoa eikä kehotuksesta huolimatta lopeta tupakointia, paikan haltija taikka tämän edustaja saa poistaa hänet sieltä, jollei poistamista voida pitää kohtuuttomana.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden yhtenä tehtävänä on valvoa toimialueellaan tupakointikieltojen ja rajoituksista annettujen säännösten noudattamista. Alueella on tehty havaintoja, ettei kaikilla yleisillä leikkikentillä ole tupakointikiellosta kertovia opasteita.

Tavoite

Tämän projektin tarkoituksena on tiedottaa toimijoita leikkikenttiä koskevasta tupakointikiello rajoituksista ja ulkoalueiden haltijan velvollisuudesta ilmoittaa kielloista käyttäjille asiamukaisin opastein.

Toisena tavoitteena on, että kaikilla yleisillä leikkikentillä on tupakointikiellosta informoivat opasteet.

Toteutus

Yleiset leikkikentät ovat suurimmaksi osaksi kuntien ylläpitämiä, joten valvontaprojekti painottuu kuntien ylläpitämiin leikkikenttiin.

Projektissa selvitetään kuntien ylläpitämien leikkikenttien määrää ja leikkikenttien määrä, joilla on jo tupakointikiello opasteet sekä ylläpidon vastuuhenkilöt.

Leikkikenttien ylläpidon vastuu henkilöihin otetaan yhteyttä puhelimitse tai sähköpostilla ja informoidaan tupakkalain mukaisista velvoitteista, tiedustellaan nykyhetken tilanne ja lähetetään ympäristöterveyden tupakkalain muutoksia koskeva uutiskirje vuodelta 2022. Kesäkuussa suoritetaan uusi yhteydenotto kierros ja käydään satunnaisesti tarkastamassa tupakointikiello-opasteet leikkikentältä.

Tulokset ja yhteenveto

Tammi-Helmikuussa tehdyn kartoituksen mukaan kunnilla on ylläpidettäviä leikkikenttiä 114 kpl, joista 54 oli tupakointikiellosta kertovat opasteet. Yleisimpänä syynä opasteiden puuttumiseen oli tiedon saamisen puute tupakkalain konkreettisista muutoksista ja siinä säädettyistä velvoitteista.

	Leikkikenttiä	Tupakointikielto-opasteet tammikuu 2023	Tupakointikielto opasteet kesäkuu 2023
Hollola	30	30	30
Orimattila	21	0	21
Asikkala	18	18	18
Iitti	10	2	10
Heinola	14	0	14
Sysmä	5	2	5
Hartola	1	1	1
Padasjoki	7	1	7
Kärkölä	8	0	8

Kesällä käytiin satunnaisesti 10 leikkikentällä ja niissä kaikissa oli tupakointikiellosta kertovat opasteet. Muutaman leikkikentän tupakointikielto opasteiden sijoittelussa olisi kuitenkin parantamisen varaa. Opasteet tulisi sijoittaa siten, että ne olisivat leikkikentällä oleskelevien helposti havaittavissa.

Kesällä tehdyn kartoituksen mukaan kunnilla on ylläpidettäviä leikkikenttiä 114 kpl ja niistä 114 on tupakointikiellosta informoivat opasteet.

Kokonaisuudessaan projektilla onnistuttiin lisäämään toimijoiden tietoutta tupakkalaista ja sen tuomista velvoitteista. Tämän myötä myös yleisille leikkikentille saatiin asianmukaiset tupakointikiellosta kertovat opasteet